

Ринок Конкуренція Економіка

Дайджест

на Харківщині

Квітень, 2021 року

Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України.

61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 6 під'їзд, 1 поверх, т. (057) 7143444

В ОСОБИСТИХ КАБІНЕТАХ ТА ПЛАТІЖНИХ ДОКУМЕНТАХ НА СПЛАТУ ЗА ПОСЛУГИ З РОЗПОДІЛУ ПРИРОДНОГО ГАЗУ МАЄ БУТИ ЗАЗНАЧЕНО ЕІС-КОД ПОБУТОВОГО СПОЖИВАЧА

Східним міжобласним територіальним відділенням здійснено розгляд заяв, з яких вбачалося, що АТ «СУМИГАЗ» або не зазначає інформацію про ЕІС-код побутового споживача в особистих кабінетах та платіжних документах, або ж мають місце випадки зазначення в платіжних документах ЕІС-кодів інших побутових споживачів.

Втім, для зміни постачальника природного газу побутові споживачі у заяві-приєднанні до договору постачання природного газу зазначають ЕІС-коди, на підставі яких постачальниками здійснюється перевірка наявності/відсутності діючого постачальника природного газу у такого спо-

живача та кінцевої дати постачання природного газу цим постачальником (у випадку наявності постачальника).

Незазначення ЕІС-коду побутового споживача в особистих кабінетах та платіжних документах може призвести до затягування процедури зміни постачальника природного газу такими споживачами та, як наслідок, до ущемлення їх інтересів щодо вибору постачальника природного газу, який пропонує більш вигідні умови для отримання таких послуг, у тому числі менші тарифи.

Крім того, така бездіяльність може призвести до обмеження конкуренції на ринку постачання природного газу, оскільки без зазначення спо-

живачем у заяві-приєднанні до договору постачання природного газу ЕІС-коду неможливо ідентифікувати споживача в інформаційній платформі Оператора ГТС та, як наслідок, до неможливості надання послуг з постачання природного газу.

Адміністративною колегією Східного міжобласного територіального відділення 04.02.2021 АТ «СУМИГАЗ» надані рекомендації № 70/4-рк/к припинити вищезазначені дії та бездіяльність, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції (надалі – Рекомендації).

На виконання Рекомендацій АТ «СУМИГАЗ» повідомило

територіальне відділення, що проводить роботу з постачальниками природного газу щодо звіряння ЕІС-кодів побутових споживачів, що уклали договори постачання природного газу з вказаним постачальником.

АТ «СУМИГАЗ» проведено звірку ЕІС-кодів, зокрема, з такими постачальниками природного газу: ТОВ «ТАС ЕНЕРГІЯ КРАЇНИ», ТОВ «ЕНЕРА СУМИ», «ТОВ «СУМИГАЗ ЗБУТ», ТОВ «ГК «НАФТОГАЗ УКРАЇНИ».

Також АТ «СУМИГАЗ» повідомило територіальне відділення, що зазначає ЕІС-коди побутових споживачів в особистих кабінетах та платіжних документах. ◀

НА УЧАСНИКІВ ВІДКРИТИХ ТОРГІВ НАКЛАДЕНО ШТРАФИ ЗА ВЧИНЕННЯ АНТИКОНКУРЕНТНИХ УЗГОДЖЕНИХ ДІЙ

Протягом I кварталу 2021 року територіальним відділенням припинено ряд порушень законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, що стосуються спотворення торгів.

Так, територіальним відділенням проаналізовано процедури закупівлі,

які проводились, зокрема:

1) Комунальним некомерційним підприємством «Центр первинної медико-санітарної допомоги Дергачівської районної ради» по закупівлі медичного обладнання, у яких приймали участь, зокрема, ФОП Матюшенко Володимир Михайлович та ФОП Білоусов

Антон Олександрович;

2) Комунальним некомерційним підприємством Балаклійської районної ради Харківської області «Балаклійський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» на закупівлю медичного обладнання, у якій приймали участь, зокрема, ФОП Білоусов Антон Олександрович та ФОП Рощенко Тетяна Семенівна.

3) Комунальним підприємством електромереж зовнішнього освітлення «Міськвітло» Харківської міської ради по закупівлі конструкцій та кріпильних деталей для освітлення, у яких приймали участь, зокрема, ТОВ «КОМПАНІЯ «МІКО» та ТОВ «ТК ЧЕРЕС».

За результатами аналізу тендерних пропозицій зазначених учасників, які були подані для участі у торгах територіальним відділенням виявлені докази спільної підготовки учасниками своїх тендерних пропозицій та встановлено, що під час участі у торгах учасники діяли не самостійно, а узгоджували свої дії, не змагалися між собою, що є обов'язковою умовою конкуренції та необхідною умовою визначення переможця.

Зазначені дії визнані порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, що стосуються спотворення результатів торгів.

Відповідно до чинного законодавства суб'єкти господарювання, що вчинили антиконкурентні узгоджені дії, які стосуються спотворення торгів, а саме: ФОП Матюшенко Володимир Михайлович, ФОП Білоусов Антон Олександрович, ФОП Рощенко Тетяна Семенівна, ТОВ «КОМПАНІЯ «МІКО» та ТОВ «ТК ЧЕРЕС» не братимуть участь у державних закупівлях протягом трьох років.

Загальний розмір штрафних санкцій накладених на вищевказаних суб'єктів господарювання, становить 136 000 гривень. ◀

УКЛАДЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ДОГОВОРІВ НА ПОСЛУГИ З ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Керуючись чинним законодавством співвласники багатоквартирного житлового будинку на загальних зборах вирішили обрати модель договірних відносин з КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ», як виконавцем послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, шляхом укладення індивідуальних договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Втім, КП «Харківводоканал» неправомірно відмовляло в укладанні таких індивідуальних договорів із співвласниками багатоквартирного житлового будинку, в якому зареєстровано об'єднання співвласників багатоквартирного будинку.

У зв'язку з наявністю в вищезазначених діях КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», розпочато розгляд справи № 1/02-147-20.

У ході розгляду справи адміністративною колегією Східного міжобласного територіального відділення КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» надані рекомендації від 21.01.2021 № 70/3-р/к припинити такі дії, а також вжити заходи щодо усунення причин та умов виникнення зазначеного порушення законодавства про захист економічної конкуренції (надалі – Рекомендації).

На виконання Рекомендацій КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» видано наказ від 01.03.2021 № 203 «Про виконання Рекомендацій адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 21.01.2021 № 70/3-р/к»,

яким, зокрема, передбачено забезпечити дотримання законодавства при укладенні договорів з індивідуальним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у разі надходження відповідних звернень, зокрема, від об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, а також забезпечити переведення споживачів, зокрема, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків на диференційовану систему розрахунків за отримані послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, за умови надання передбачених законом документів та укладення договорів з індивідуальним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Також КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» голові правління об'єднання співвласників багатоквартирного будинку було вручено бланки договорів з індивідуальним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для розгляду та підписання співвласниками Будинку.

Отже, на виконання Рекомендацій КП «ХАРКІВВОДОКАНАЛ» вжито заходи щодо усунення причин та умов виникнення зазначеного порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а також передбачена можливість укладення індивідуальних договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у разі надходження відповідних звернень, зокрема, від об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, з метою недопущення вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції. ◀

УДАВАНА КОНКУРЕНЦІЯ НА ТОРГАХ НА ЗАКУПІВЛІ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ

Адміністративною колегією Східного міжобласного територіального відділення визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції дії ТОВ «БОДЕН» та ТОВ «ЛАРІСОН» під час їх участі у подали тендерні пропозиції на участь у одинадцяти процедурах закупівель.

Ці суб'єкти брали участь у процедурах закупівель, які проводились:

- БАЛАКЛІЙСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ;
- ФІЛІЄЮ «ПАНЮТИНСЬКИЙ ВАГОНОРЕМОНТНИЙ ЗАВОД» ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»;
- АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «УКРГАЗВИДОБУВАННЯ» В ОСОБІ ФІЛІЇ «ШЕБЕЛИНКАГАЗВИДОБУВАННЯ»;
- УПРАВЛІННЯМ ОСВІТИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ ЛОЗІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ;
- АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «УКРГАЗВИДОБУВАННЯ» В ОСОБІ ФІЛІЇ «УКРГАЗПРОМГЕОФІЗИКА»;
- ДЕРЖАВНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»;
- КОМУНАЛЬНИМ НЕКОМЕРЦІЙНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ БАЛАКЛІЙСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ «БАЛАКЛІЙСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА КЛІНІЧНА РАЙОННА ЛІКАРНЯ».

Територіальним відділенням під час розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції встановлено, що ТОВ «БОДЕН» та ТОВ «ЛАРІСОН» не конкурували між собою чесно, натомість узгодили поведінку під час торгів, тобто, вчинили змову.

Базуючись на зібраних доказах, адміністративною колегією територіального відділення прийнято рішення, яким такі дії ТОВ «БОДЕН» та ТОВ «ЛАРІСОН» визнано антиконкурентними узгодженими діями, що стосуються спотворення результатів торгів, що є порушеннями пункту 1 статті 50 та пункту 4 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та наклала на порушників штрафні санкції у розмірі 1 496 000,00 гривень.

Крім вказаного, прийняте рішення позбавляє обох суб'єктів господарювання брати участь у публічних закупівлях протягом трьох років. ◀

ЩОДО ПОРУШЕННЯ СУМСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Східним міжобласним територіальним відділенням проведено дослідження щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції під час встановлення розміру земельного податку на земельні ділянки у місті Суми.

Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських селищних, міських рад є, зокрема, питання щодо встановлення місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України.

Статтю 69 цього ж Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування відповідно до Податкового кодексу України встановлюють місцеві податки і збори.

Рішенням сесії Сумської міської ради встановлено на території Сумської міської об'єднаної територіальної громади ставки земельного податку.

Ставка земельного податку за земельні ділянки громадської забудови (грошову оцінку яких проведено) для будівництва та обслуговування будівель торгівлі (код 03.07) становить 1,5 відсотки від нормативної грошової оцінки.

В свою чергу, ставка земельного податку за земельні ділянки громадської забудови (грошову оцінку яких проведено) для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови під розміщеними торговими центрами (супермаркетами) (код 03.15) 3 відсотки від нормативної грошової оцінки.

Сумська міська рада у своєму рішенні виділила торгові центри (супермаркети) окремо від будівель торгівлі та встановила для них різні ставки земельного податку.

Враховуючи те, що торгові центри (супермаркети) і є будівлями торгівлі, то суб'єкти господарювання, які діють на однакових товарних ринках, зокрема, на ринку діяльності будівель торгівлі та торгових центрів у місті Суми, є конкурентами та користуються земельними ділянками однакового цільового призначення.

Отже, Сумська міська рада прийняла рішення, яким передбачено встановлення різних ставок земельного податку за земельні ділянки однакового цільового призначення суб'єктам господарювання, що діють на одному ринку, тобто є конкурентами.

Внаслідок встановлення Сумською міською радою різних ставок земельного податку на земельні ділянки однакового цільового призначення, суб'єкти господарювання (супермаркети), які користуються такими земельними ділянками та для яких встановлені максимальні ставки земельного податку, несуть більші, порівняно з конкурентами, витрати, що може мати негативний вплив на конкуренцію.

Таким чином, окремі суб'єкти господарювання можуть здобувати переваги не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх ринкових факторів, одним із яких є вплив органів місцевого самоврядування (встановлення різних ставок земельного податку для суб'єктів господарювання, які використовують земельні ділянки однакового цільового призначення).

За таких умов дія конкурентних механізмів може спотворюватись.

Враховуючи наведене, адміністративна колегія територіального відділення надала Сумській міській раді рекомендації щодо припинення дій, які полягають у встановленні різних ставок земельного податку на земельні ділянки однакового цільового призначення суб'єктам господарювання, що діють на одному ринку, тобто є конкурентами та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом восьмим частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, внаслідок якої окремим суб'єктам господарювання створюються несприятливі умови діяльності порівняно з конкурентами, що може призвести до спотворення конкуренції на ринку. ◀

НАПИС «СХВАЛЕНО МОЗ УКРАЇНИ» ВВОДИВ В ОМАНУ СПОЖИВАЧІВ МИЙНИХ ЗАСОБІВ

Для українського ринку проблема оманливого маркування та реклами продукції стоїть однаково гостро і для виробника, і для споживача. Нажаль, свідомі виробники часто-густо страждають від недобросовісної галузевої конкуренції, під час якої нерідко застосовуються практики поширення неправдивої або оманливої інформації, що стосується зокрема неправдивої чи неточної інформації про продукт. Найбільше зазначене стосується висококонкурентних ринків.

Ринок виробництва мила та мийних засобів, засобів для чищення та полірування є конкурентним. На вказаному ринку здійснює діяльність значна кількість суб'єктів господарювання, через це задля популяризації власної продукції такі суб'єкти господарювання досить часто вдаються до недобросовісних практик.

Так, наприклад, в мережі Інтернет на вебсайті «soar.com.ua» виявлено асортимент продукції, виробником якої є ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МИЛОВАР», серед цього асортименту засоби для миття посуду ТМ «ДРУГ»: «Алое вера», «Яблуко», «Лимон».

На лицевій стороні етикетки наведених засобів, крім інших написів, міститься напис «Схвалено МОЗ України», на контретикетці міститься напис «Засіб схвалено Міністерством охорони здоров'я України».

На підтвердження зазначених висловів, ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МИЛОВАР» надало Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи від 09.09.2015 № 05.03.02-04/40416

...продовження на с. 4

АВТОМОБІЛЬНА ДОСТАВКА

НЕПРАВОМІРНЕ ВИКОРИСТАННЯ КОМЕРЦІЙНОГО (ФІРМОВОГО) ПОЗНАЧЕННЯ

Антимонопольний комітет України має напрацьовані підходи щодо припинення порушень, передбачених статтею 4 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», що достатньо ефективно захищає права й інтереси суб'єктів господарювання проти неправомірного використання імені, комерційного найменування, торгової марки, рекламних матеріалів, оформлення упаковки товарів і періодичних видань, інших позначень недобросовісними конкурентами.

Наведені порушення доволі часто та ефективно припиняються, як самим Комітетом так і його територіальними відділеннями. Не дивлячись на вказане учасники конкурентних ринків продовжують вчиняти дії, направлені на використання чужої ділової репутації.

Так, до територіального відділення з заявою про порушення своїх прав звернулося ТОВ «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС», за результатами розгляду якої Східним міжобласним територіальним відділенням розпочато розгляд справи про порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.

У ході розгляду вказаної справи встановлено, що заявник з 2011 року здійснює діяльність на ринку вантажних перевезень та з цього ж часу використовує у своїй господарській діяльності комерційне (фірмове) найменування «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС».

Заявник приділяє значну увагу власній діловій репутації та здійснює діяльність на ринку вантажних перевезень. Отже, комерційне (фірмове) найменування «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» відомо споживачам з 2011 р.

У лютому 2020 року в ході моніторингу ринку вантажних перевезень заявнику стало відомо, що ТОВ «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» здійснює діяльність на ринку вантажних перевезень.

Таким чином, заявник та відповідач здійснюють господарську діяльність на одному товарному ринку, а саме ринку вантажних перевезень. Ринок вантажних перевезень є загальнодержавним та висококонкурентним.

ТОВ «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» використовує у своїй діяльності фірмове (комерційне) найменування «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» з дати реєстрації, а саме – з 03.04.2018, заявник почав використовувати своє комерційне (фірмове) найменування раніше.

Комерційні (фірмові) найменування ТОВ «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» та ТОВ «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» є схожими, що заважає заявнику

використовувати власне комерційне (фірмове) найменування як засіб індивідуалізації на ринку.

Крім того, використання відповідачем комерційного (фірмового) найменування «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» схожого на комерційне (фірмове) найменування «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» могло вводити споживача в оману відносно товару (послуг) та його виробника, оскільки заявник та відповідач здійснюють свою діяльність на одному ринку, а саме на ринку вантажних перевезень, мають одних і тих же споживачів та є конкурентами.

Отже, використання відповідачем комерційного (фірмового) найменування «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» схожого на комерційне (фірмове) найменування «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» може призвести до змішування господарської діяльності заявника і відповідача.

Таким чином, дії Відповідача, які полягають у використанні комерційного (фірмового) найменування «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» під час здійснення господарської діяльності, що є схожим з комерційним (фірмовим) найменуванням ТОВ «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» - «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» без дозволу (згоди) ТОВ «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС», яке раніше почало використовувати його у своїй господарській діяльності, містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 4 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді неправомірного використання комерційного (фірмового) найменування без дозволу (згоди) суб'єкта господарювання, який раніше почав використовувати його у господарській діяльності, що може призвести до змішування з діяльністю цього суб'єкта господарювання.

В ході розгляду справи відповідач – ТОВ «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» повідомило територіальне відділення про зміну фірмового (комерційного) найменування ТОВ «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС» на ТОВ «НЕГАБАРІТ-МАСТЕРТРАК 2018».

Отже, відповідач припинив дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.

Враховуючи наведене, адміністративною колегією територіального відділення ТОВ «НЕГАБАРІТ-МАСТЕРТРАК 2018» (попереднє найменування - ТОВ «НЕГАБАРІТ-СЕРВІС») надані обов'язкові для виконання рекомендації щодо вжиття заходів для усунення причин виникнення порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції та вжити заходи для усунення наслідків цього порушення.

▶...початок на с. 3.

про відповідність засобів для миття посуду вимогам діючого санітарного законодавства України.

Однак, зазначений висновок підтверджує лише дозвіл на виробництво та реалізацію такої продукції та не є свідченням позитивних властивостей продукції ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МИЛОВАР», які б відрізняли його продукцію від продукції інших виробників, що діють на зазначеному ринку.

Написи «Схвалено МОЗ України» та «Засіб схвалено Міністерством охорони здоров'я України», розміщені на продукції, є неправдивим та може створювати у споживачів враження, що продукція дійсно «схвалена» Міністерством охорони здоров'я України, в той час коли це не відповідає дійсності та є такою, що водить в оману. Зрозуміло, що розміщення такої інформації вводить в оману споживачів та може надавати ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МИЛОВАР» переваги перед іншими суб'єктами господарювання, які діють з ним на одному товарному ринку та розміщують на етикетці своєї продукції лише точну інформацію.

ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МИЛОВАР» повідомило, що написи «Схвалено МОЗ України» та «Засіб схвалено Міністерством охорони здоров'я України» були видалені з етикеток та надало до територіального відділення нові етикетки без вказаного напису.

Враховуючи вищевказане, адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення надала ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МИЛОВАР» рекомендації від 15.12.2020 № 70/72 – рк/к щодо вжиття заходів для усунення причин виникнення порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції та вжиття заходів для усунення наслідків порушення, передбаченого статтею 151 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.

На виконання цих рекомендацій ТОВ «СЛОБОЖАНСЬКИЙ МИЛОВАР» повідомило територіальне відділення про вжиття заходів для усунення причин виникнення порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції та вжиття заходів для усунення наслідків цього порушення.

